

[P. N. Petersen (Røjle).]

af denne Frihedslinie. Hvad er Kendsgerningen? Kendsgerningen er den — det ved vi alle sammen —, at der i Nordslesvig lever 2 Nationer ved Siden af hinanden, en dansk Nation og en tysk Nation, men alle sammen er vi danske Statsborgere. De Danske i Sønderjylland har Ret til og Krav paa at faa deres Børn optaget i den offentlige Kommuneskole for at faa dem indført i det Livssyn, som de er født til i Hjemmet, og hvis de ikke er tilfredse med det, nu vel, saa maa de benytte Hjemmeundervisning eller oprette Friskole. Saadanne er Kaarene for den danske Del i Sønderjylland. Men for at Kaarene skal være lige for de to Parter, maa det ogsaa være saadan, at den tyske Del af de danske Statsborgere i Sønderjylland har Krav paa at faa deres Børn optaget i den offentlige Skole, for at de kan blive indført i det Livssyn, som de er født til, i det Kulturliv, de lever i; og først, hvis de ikke er tilfredse med det, kan de anvende Hjemmeundervisning eller oprette Friskoler.

Altsaa ved at fjerne de kommunale Skoler for Tyskerne i Sønderjylland svækker man Frihedslinien; man giver den danske Del af Befolkningen en Fortrinsret fremfor den tyske Del af Befolkningen. Ved det Møde, vi havde nede i Aabenraa, modtog vi ogsaa en Deputation fra det tyske Mindretal med Dr. Reuter, Graasten, som Ordfører, og det er ret betegnende, at det, de sagde, var blot dette ene: Det, vi ønsker fra tysk Side, er, at vi faar den samme Mindretalslovgivning Nord for Grænsen, som det danske Mindretal har Syd for Grænsen. Det er det eneste, de ønsker, altsaa baade Kommuneskoler og private Skoler Nord for Grænsen, som det danske Mindretal har det Syd for Grænsen. Nej, man maa se at finde paa andre Argumenter ved Forelæggelsen af dette Lovforslag; for de, der hidtil er anvendt, duer ikke.

Undervisningsministeren (Hartling):

Jeg forstaaer ikke rigtigt det ærede Medlem Hr. P. N. Petersen (Røjle)'s noget ejendommelige, stærke Betoning af, at den slesvig-holstenske Landdag har drøftet Forholdene, at det skulde være noget saa opsigtsvækkende, at de har taget saadanne Spørgsmaal op dernede, at vi af Hensyn til det skulde ændre vor Stilling til denne Lovgivning. For mig er det da en naturlig Ting, at de spørger om det. Nu er det ganske uklart, hvad det er, de har drøftet. Saa vidt jeg forstaaer det, er det dette, at de tyske Privatskoler i Nordslesvig, da de blev

nødt til at lukke af Mangel paa Lærere, ikke har faaet nogen Understøttelse i den senere Tid. Det er jo en given Sag, men det er vist slet ikke Spørgsmaalet om de kommunale tysksprogede Skoler i Nordslesvig, der har været paa Tale dernede. Det skal jeg dog helt lade ligge. Jeg forstaaer bare ikke, at det skulde være noget afgørende, for at Tyskerne vil udvise Aktivitet, er der ikke noget som helst at sige til.

Saa siger det ærede Medlem, at han kan ikke være tilfreds med, at vi nedlægger de kommunale Skoler i Nordslesvig, for deraf vil følge, at vi ogsaa skulde af med dem i Sydslesvig. Dertil svarer jeg det ganske simple, at hvis vi fik et Privatskoletilbud for Mindretallet i Sydslesvig med en Støtte af den Art fra den tyske Stats Side, som gives fra den danske Stats Side, da havde vi Grund til at være tilfreds. Det har vi aldrig faaet nogen Sinde.

Endelig siger det ærede Medlem, at det er os, der fremsætter Forslaget, der giver Mindretallet Vaaben i Hænde. Ja, det vil jo sige, at man kunde aldrig reformere nogen Sinde. Saa giver man dem ogsaa Vaaben i Hænde, naar man nu fratager dem de tyske kommunale Mellemskoler og Gymnasier, man i sin Tid har skænket dem. Det er ogsaa et Vaaben. Der er Sandhed i det, der blev sagt her fra Talerstolen, jeg tror af det ærede Medlem Hr. Alfred Kristensen, at den tysksprogede kommunale Skole meget let og med en vis Naturlighed fører til Kravet om en Overbygning, fordi saadan som vor danske Skole er; er det allerede i 11 Aars Alderen, man skal gaa ind i Mellemskolen. Jeg tror, at der er en stor Fare ved den tysksprogede kommunale Skole netop i dette, at saa kommer naturligt Kravet om en Overbygning, som de ogsaa maa have Ret til, men som vi nu, ogsaa med det ærede Medlems Tilslutning; forstaaer jeg, har taget fra dem.

Endelig vil jeg gerne sige, og det synes jeg er Kernen i det hele: det ærede Medlem kom til at sige, at det tyske Mindretal havde Krav paa at faa Børnene ind i den offentlige Skole og faa dem ført ind i tysk Kultur og Aand. Nej, det har de intet som helst Krav paa. Men de har Krav paa at faa Tilbud om en Skoleordning, hvorved de kan faa deres Børn opdraget i tysk Kultur og Aand, og det kan de faa gennem den Privatskoleordning, der tilbydes her med den overordentlige Støtte fra Statens Side.

Alfred Kristensen: Jeg havde gerne set, at det ærede Medlem Hr. Jørgen Otsen